

VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS
N U T A R I M A S

**DĖL REIKALAVIMŲ ELEKTROS ENERGIJOS SKIRSTOMŲJŲ TINKLŲ
OPERATORIAUS RENGIAMAI ATITIKTIES PROGRAMAI PATVIRTINIMO**

2013 m. lapkričio 21 d. Nr. O3-694
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo (Žin., 2000, Nr. [66-1984](#); 2012, Nr. [17-752](#)) 9 straipsnio 4 dalies 5 ir 7 punktais, 54 straipsnio 4 dalimi bei atsižvelgdama į Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) Teisės skyriaus 2013 m. lapkričio 19 d. pažymą Nr. O5-424 „Dėl Reikalavimų elektros energijos skirstomųjų tinklų operatoriaus rengiamai atitikties programai patvirtinimo“, Komisija n u t a r i a:

1. Patvirtinti Reikalavimus elektros energijos skirstomųjų tinklų operatoriaus rengiamai atitikties programai (toliau – Reikalavimai) (pridedama).
2. Įpareigoti elektros energijos skirstomųjų tinklų operatorių, vadovaujantis Komisijos patvirtintais Reikalavimais, parengti ir Komisijai pateikti atitikties programą iki 2014 m. kovo 1 d.

KOMISIJOS PIRMININKĖ

DIANA KORSAKAITĖ

PATVIRTINTA
Valstybinės kainų ir energetikos
kontrolės komisijos
2013 m. lapkričio 21 d.
nutarimu Nr. O3-694

REIKALAVIMAI ELEKTROS ENERGIJOS SKIRSTOMŲJŲ TINKLŲ OPERATORIAUS RENGIAMAI ATITIKTIES PROGRAMAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Reikalavimai elektros energijos skirstomųjų tinklų operatoriaus rengiamai atitikties programai (toliau – Reikalavimai) nustato elektros energijos skirstomųjų tinklų operatoriaus (toliau – Operatorius) rengiamos atitikties programos principus bei gaires.

2. Šiais Reikalavimais siekiama sukurti prielaidas Operatoriui užtikrinti elektros energijos skirstomųjų tinklų naudotojų nediskriminavimą, sudarant vienodas nediskriminacines prieigos prie elektros energijos skirstomųjų tinklų ir pasinaudojimo elektros energijos skirstomaisiais tinklais sąlygas, Operatoriaus veiklos nepriklausomumą nuo gamybos ir tiekimo veiklos interesų ir išvengti šių veiklos rūšių kryžminio subsidijavimo bei sudaryti prielaidas tinkamai įgyvendinti skirstomųjų tinklų naudotojų nediskriminavimo, veiklos efektyvumo, viešumo, informavimo ir kitus reguliuojamos veiklos principus.

3. Reikalavimai parengti vadovaujantis Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymu (Žin., 2000, Nr. [66-1984](#); 2012, Nr. [17-752](#)) (toliau – Įstatymas), atsižvelgiant į 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/72/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinančią Direktyvą 2003/54/EB (OL 2009 L 211, p. 55) (toliau – Direktyva).

4. Reikalavimai taikomi Operatoriui.

5. Reikalavimuose vartojamos šios sąvokos:

5.1. **Atitikties pareigūnas** – asmuo, Operatoriaus vadovo paskirtas atsakingu už atitikties programos priežiūrą.

5.2. Kitos Reikalavimuose vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Įstatyme ir kituose teisės aktuose.

II. BENDRIEJI ATITIKTIES PROGRAMOS REIKALAVIMAI

6. Operatoriaus rengiamoje atitikties programoje nustatoma:

6.1. Operatoriaus taikytinos priemonės, kuriomis siekiama:

6.1.1. išvengti diskriminacinio elgesio elektros energijos skirstomųjų tinklų naudotojų atžvilgiu;

6.1.2. užtikrinti skirstymo veiklos nepriklausomumą nuo gamybos ir tiekimo veiklos interesų;

6.1.3. išvengti skirstymo veiklos kryžminio subsidijavimo iš gamybos ar tiekimo veiklos rūšių arba gamybos ar tiekimo veiklos rūšims neleisti subsidijuoti skirstymo veiklos;

6.2. konkrečios Operatoriaus darbuotojų pareigos, įgyvendinant atitikties programoje nustatytas priemones;

6.3. Operatoriaus turimos konfidencialios informacijos disponavimo sąlygos ir tvarka;

6.4. metinės atitikties programos ataskaitos rengimo, viešo, kiek tai nėra susiję su konfidencialia Operatoriaus informacija ar dokumentais, skelbimo ir pateikimo Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai (toliau – Komisija) tvarka;

6.5. atitikties programos priežiūros tvarka.

7. Operatorius užtikrina tinkamą atitikties programoje nustatytų priemonių įgyvendinimo stebėseną.

8. Operatorius plėtoja, tobulina ir atnaušina atitikties programą.
9. Operatoriaus atitikties programa yra privaloma visiems Operatoriaus darbuotojams.
10. Su atitikties programa Operatoriaus darbuotojai supažindinami Operatoriaus vidaus teisės aktuose nustatyta tvarka.

III. SPECIALIEJI ATITIKTIES PROGRAMOS REIKALAVIMAI

11. Reikalavimų 6.1.1 punkte nurodytoms Operatoriaus taikomoms priemonėms nustatomi šie reikalavimai:

11.1. tinklų naudotojams paslaugos turi būti teikiamos vienodomis sąlygomis, o su paslaugų teikimu susiję tinklų naudotojams nustatomi įpareigojimai – aiškiai apibrėžti, skaidrūs ir nediskriminuojantys;

11.2. Tinklų naudotojams paslaugos turi būti teikiamos taikant pagrįstą ir aiškią prijungimo paslaugų kainodarą, raštu teisės aktuose nustatytais būdais ir tvarka informuojant tinklų naudotojus apie numatomus prijungimo paslaugų kainos ir šių paslaugų teikimo sąlygų pasikeitimus, sudarant lygias galimybes bei sąlygas, prijungiant elektros energijos įrenginius prie elektros energijos skirstomųjų tinklų ar keičiant elektros įrenginių prijungimo sąlygas teisės aktų nustatyta tvarka, taip pat tinkamai įgyvendinant teisės aktus, nesudarant prielaidų tinklų naudotojo diskriminacijai;

11.3. Operatoriaus darbuotojai, bendraudami su tinklų naudotojais:

11.3.1. veikia išimtinai Operatoriaus vardu ir interesais bei nepriklausomai nuo elektros energijos gamybos ir (ar) tiekimo veiklos rūšių komercinių interesų;

11.3.2. negali teikti rekomendacijų ar išsakyti savo nuomonės dėl rinkos situacijos, t. y. turi išlikti visiškai nepriklausomi ir nešališki bet kokių rinkoje esančių tinklų operatorių atžvilgiu ir nukreipti tinklų naudotojus į visiems rinkos dalyviams vienodai prieinamus informacijos šaltinius.

12. Operatoriui taikant Reikalavimų 6.1.2 punkte nurodytas priemones, turi būti laikomasi Įstatymo 54 straipsnio 1–3 ir 5 dalyse įtvirtintų reikalavimų.

13. Operatoriui taikant Reikalavimų 6.1.3 punkte nurodytas priemones, turi būti užtikrinta, kad iš elektros energijos skirstymo ir (ar) visuomeninio tiekimo veiklų nebūtų subsidijuojamos elektros energijos gamybos ir (ar) nepriklausomo tiekimo veiklos ir atvirkščiai, Operatoriui atliekant sąnaudų atskyrimą ar taikant kitas priemones.

14. Reikalavimų 6.2 punkte nurodytoms Operatoriaus darbuotojų pareigoms taikomi šie reikalavimai:

14.1. Operatoriaus darbuotojai, rengiantys paslaugos kainas ir jų taikymo tvarką, privalo užtikrinti, kad paslaugų teikimo principai būtų lengvai suprantami, sąlygos – aiškos ir nediskriminuojančios tinklų naudotojų;

14.2. Operatoriaus darbuotojai, atsakingi už naujų ar esamų tinklų naudotojų įrenginių prijungimą prie Operatoriaus tinklų, turi užtikrinti, kad tinklų naudotojams teisės aktuose nurodyti prijungimo prie elektros energijos skirstomųjų tinklų reikalavimai būtų taikomi vienodai, nediskriminuojant atskirų tinklų naudotojų ar tinklų naudotojų grupių. Operatoriai, planuojantys elektros energijos skirstomųjų tinklų plėtrą ir naujų vartotojų prijungimą, tinklų naudotojams pateikia vienodos apimties informaciją apie planuojamą plėtrą;

14.3. Operatoriaus darbuotojai, kurių kompetencijai priskirtas paslaugų nutraukimo organizavimas ir koordinavimas, kai yra vykdomi planiniai Operatoriui priklausančios elektros energijos skirstomųjų tinklų darbai ar dėl kitų priežasčių, privalo užtikrinti visų tinklų naudotojų, kuriems bus laikinai nutrauktas ar apribotas elektros energijos perdavimo ir (ar) skirstymo paslaugų teikimas, informavimą laiku bei laikantis teisės aktų, Operatoriaus norminių vidaus teisės aktų bei su tinklų naudotojais sudarytų sutarčių sąlygų;

14.4. visi elektros energijos skirstomųjų tinklų naudotojai apie planinį elektros energijos skirstymo paslaugų nutraukimą ar apribojimą turi būti informuojami vienodomis sąlygomis, nediskriminuojant atskirų tinklų naudotojų ar tinklų naudotojų grupių;

14.5. Operatoriaus darbuotojai turi tinkamai bei vienodomis sąlygomis įgyvendinti visus kitus teisės aktuose ir Operatoriaus norminiuose vidaus teisės aktuose įtvirtintus reikalavimus, susijusius su Operatoriaus paslaugų teikimu tinklų naudotojui.

15. Reikalavimų 6.3 punkte nurodytos Operatoriaus turimos konfidencialios informacijos disponavimo sąlygos ir tvarka grindžiami šiais reikalavimais:

15.1. Operatoriaus darbuotojams draudžiama pasinaudoti turima informacija taip, kad:

15.1.1. būtų diskriminuojami atskiri Operatoriaus tinklų naudotojai ar tinklų naudotojų grupės;

15.1.2. pasinaudojant vertikalios integracijos pranašumu būtų sudaromos sąlygos elektros energijos gamybos ir (ar) tiekimo įmonėms iškraipyti konkurenciją.

15.2. konfidencialią informaciją gali žinoti tik tie Operatoriaus darbuotojai, kuriems ši informacija yra būtina darbo funkcijoms vykdyti arba šią informaciją jie sužinojo dėl savo užimamų pareigų;

15.3. jeigu konfidenciali informacija pagal teisės aktus turi būti atskleista ar prie jos visiems rinkos dalyviams suteikiamas priėjimas, ji turi būti atskleidžiama ar suteikiamas priėjimas prie jos visiems rinkos dalyviams vienu metu ir vienodomis sąlygomis;

15.4. Operatoriaus turimai informacijai konfidencialumo statusas suteikiamas Operatoriaus norminiuose vidaus teisės aktuose nustatyta tvarka;

15.5. už konfidencialumo reikalavimų pažeidimą Operatoriaus darbuotojai atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

16. Reikalavimų 6.5 punkte nurodytai atitikties programos priežiūros tvarkai taikomi šie specialieji reikalavimai:

16.1. siekiant atitikties programos veiksmingumo, Operatorius vykdo atitikties programos priežiūrą;

16.2. Operatoriaus vadovas paskiria atitikties pareigūną, kuris atlieka šias pagrindines funkcijas:

16.2.1. prižiūri atitikties programos vykdymą ir įgyvendinimą;

16.2.2. kaupia, analizuoja ir apibendrina informaciją apie atitikties programoje numatytų priemonių bei tikslų įgyvendinimą;

16.2.3. reguliariai atlieka duomenų analizę ir vertina gautus rezultatus;

16.2.4. diegia naujas tinklų naudotojų nediskriminavimą, Operatoriaus nepriklausomumą nuo gamybos ir tiekimo veiklos interesų ir šių veiklos rūšių kryžminio subsidijavimo išvengimą užtikrinančias priemones;

16.2.5. Operatorius kiekvienais metais iki gegužės 1 d. už praėjusius kalendorinius metus parengia ir viešai, kiek tai nėra susiję su konfidencialia Operatoriaus informacija ar dokumentais, paskelbia bei pateikia Komisijai metinę atitikties programos ataskaitą (įskaitant ir konfidencialią informaciją), kurioje nurodo taikytas priemones.

17. Asmuo, Operatoriaus vadovo paskirtas atitikties pareigūnu, vykdydamas atitikties programoje nurodytas atitikties pareigūno funkcijas, veikia nepriklausomai, neatsižvelgiant į asmens pavaldumą pagal Operatoriaus organizacinę valdymo struktūrą, ir turi teisę naudotis visa jo funkcijoms vykdyti reikiama Operatoriaus ir visų susijusių įmonių informacija.

18. Asmens, Operatoriaus vadovo paskirto atitikties pareigūnu, kontaktiniai duomenys skelbiami Operatoriaus interneto svetainėje. Operatorius tinklų naudotojams sudaro galimybę darbo valandomis kreiptis į atitikties pareigūną atitikties programos vykdymo klausimais.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19. Komisija turi teisę reikalauti, kad Operatoriaus parengta atitikties programa ir metinė atitikties programos ataskaita atitiktų Reikalavimus. Operatorius privalo pakoreguoti ir pateikti Komisijai patikslintą atitikties programą ir (ar) metinę atitikties programos ataskaitą per Komisijos nustatytą protingą terminą.

20. Operatoriaus parengta atitikties programa taisoma, keičiama ir papildoma atitikties pareigūnui pateikus atitinkamus pasiūlymus Operatoriaus vadovybei. Apie atitikties programos taisymą, keitimą ir papildymą Operatorius informuoja Komisiją per 5 darbo dienas nuo minėto veiksmo atlikimo dienos.

21. Operatorius už šių Reikalavimų nesilaikymą atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
